

Robert Mikkelsen: Mit Parti har i denne Sag alene ønsket at bidrage til, at Tilbagebetalingerne fremskyndes til den hurtigst mulige Afslutning. Samtidig med at vi understreger Opfordringen til den højtærede Handelsminister om at gøre, hvad der er muligt i den Retning, har vi ment i Øjeblikket at fremskynde Arbejdet bedst ved at slutte os til Gennemførelsen af de Foranstaltninger, som Revisionsudvalget selv har ønsket til Lettelse af sit Arbejde. Derfor har vi ogsaa afstaaet fra at søge Ændringer vedtaget paa nogle Punkter, som jeg omtalte ved Lovforslagets første Behandling. Af samme Grund er vi gaaet med til en Lovændring, som medfører, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Regeringens Ordre eller Anvisning har foreligget, vil kunne indbringes for Domstolene, altsaa ikke fordi vi i og for sig betragter dette som nogen Gevinst eller som en Forbedring af Loven, men fordi vi ved vor Tilslutning har kunnet bidrage til, at Loven i øvrigt gennemføres uden Forsinkelser i den Skikkelse, Revisionsudvalget ønsker det, og fordi hele Udvalget har været enigt i, at en saadan Indbringelse for Domstolene ikke kan faa opsættende Virkning med Hensyn til Deponeringskravene, saaledes at Lovændringen altsaa ikke vil kunne sinke Sagernes Behandling.

De Firmaer, der omfattes af disse Love, har jo været udelukket fra at komme i Betragtning ved offentlige Arbejder, og denne Udelukkelse har været velbegrundet. Der har været al Anledning til at lade de andre Firmaer, som ikke tog Fortjeneste ved tyske Arbejder, komme lidt til, og vi mener i mit Parti, at denne Udelukkelse burde bevares, i hvert Fald indtil de paagældende Firmaer har faaet opgjort og afregnet deres Tilsvarende disse Love. Jeg finder det for mit Vedkommende stødende, at Firmaer, som er i betydelig Gæld til Staten og ikke kan eller vil tilbagebetale, hvad de skal i Henhold til disse Love, skal kunne opnaa den Begunstigelse, som Udførelse af store offentlige Arbejder faktisk er. Selv om nu den generelle Udelukkelse maatte ophøre, haaber vi meget, at baade Stat og Kommune vil tage tilbørligt Hensyn hertil og altsaa lade Afgørelsen i det enkelte Tilfælde afhænge af, om Tilbagebetalingskravet er fyldestgjort, at der i hvert Fald er sket en Deponering. Jeg tror for øvrigt ogsaa, at en saadan Praksis vilde indvirke meget gunstigt paa Sagernes Fremme ved at gøre Firmaerne interesseret i, at Kravene hurtigst muligt gøres op og afvikles.

Med Hensyn til Arbejdsfællesskab har der, som Udvalgets ærede Ordfører udtalte,

været en overvejende Stemning for at fortolke Lovens Bestemmelser saadan, at oprettet Arbejdsfællesskab ikke skal kunne anses som et nyt Firma, saafremt den paagældende Form for Arbejdsfællesskab var sædvanlig før 1940. Det ærede Medlem Hr. Nørlund og jeg har imidlertid ikke deltaget i denne „overvejende Stemning“. Vi mener, at der med Arbejdsfællesskab faktisk er stillet en større Kapacitet til Raadighed for tyske Arbejder, og at Fællesskabet derfor med Rette af Revisionsudvalget er sidestillet med „væsentlige Udvidelser af Driftsanlæg eller Driftsmateriel ved Køb, Leje eller Laan“. Vi kan derfor tiltræde den af Revisionsudvalget hidtil fulgte Praksis paa dette Omraade.

Satserne for Materialeleje bør efter det samlede Udvalgs Mening fastsættes ensartet paa Grundlag af Værdien af tilsvarende Materiel i 1939. Vi har tilsluttet os denne Betragtning, fordi den hidtidige Praksis giver en Fordel til Firmaer, som i Besættelsestiden har anskaffet Materiale, ofte netop med Henblik paa tyske Arbejder. En saadan Fordel mente vi ikke burde gives. Paa den anden Side maa jeg dog bemærke, at det i hvert Fald ikke har været vor Tanke, og jeg tror for øvrigt heller ikke de øvrige Udvalgsmedlemmers, at Tilsvaret skulde nedsættes for andre Firmaers Vedkommende. Jeg anser det derfor for en Selvfølge, at Værdien af tilsvarende Materiel i 1939, som det hedder, i intet Tilfælde sættes højere end den Værdi, det paagældende Materiale faktisk er optaget til i Firmaernes Bøger.

I det hele taget mener vi i mit Parti, at de Firmaer, som falder ind under disse Love, paa ingen Maade rammes haardere, end rimeligt er. I de fleste Tilfælde skal de kun tilbagebetale en Del, vel oftest ca. $\frac{1}{3}$ af den Fortjeneste, de tyske Arbejder har givet dem. I en Række Tilfælde skal der ganske vist tilbagebetales mere, men det værste, der kan ske, er, at denne Fortjeneste helt afleveres, og selv i disse Tilfælde bevarer disse Firmaer fuldt ud den meget store Fordel, der ligger i, at de gennem hele Besættelsestiden har kunnet vedligeholde deres Maskinpark, vedligeholde fuld Beskæftigelse. Deres administrative Apparat er intakt, og Nyanskaffelser har løbende kunnet foretages, ofte af Anlæg og Maskiner, som siden Kapitulationen overhovedet ikke har kunnet erhverves af andre Firmaer. I mange Henseender er disse Firmaer, selv i de yderste Tilfælde, hvor hele Fortjenesten maa tilbagebetales, i Virkeligheden langt bedre stillet end de andre Firmaer, som ikke ønskede at aflaste tysk Krigsindustri og